

Adam Cwejman: Installationstal vid valet till ordförande i LUF

Talare

Adam Cwejman
Ordförande LUF

Datum

7 augusti 2009

Plats

Brinellgymnasiet i Nässjö

1992, för snart 17 år sedan skriver den Amerikanska filosofen Francis Fukuyama boken “End of History” – “Historiens slut”, i den menar han att människans politiska utveckling har kommit till ände – historien har tagit slut och den liberala demokratin har till slut segrat.

Han menar att saker och ting fortfarande kommer att ske men att marknadsekonomi, liberal demokrati är den obesegrade jätten som nu kommer att dominera planeten. Krig kommer att ske men motsättningarna kommer minska med tiden och fler och fler kommer att dra sig till demokratin.

Låter det övertygande? Jag är inte så säker men jag tror att han hade både rätt och fel.

Han hade rätt för att det nog är ganska tydligt att demokrati har nått fler människor, marknadsekonomien har spridits och globaliseringen har ökat under de senaste 25 åren vilket fått väldigt positiva följder för många människor. Mycket har blivit bättre, det är sant. Men kanske, kanske ligger de största utmaningarna fortfarande framför oss.

Låt mig ge er ett par exempel på varför vi har mycket kvar att göra:

För bara en vecka sedan hade vi Prideparaden i Stockholm. HBT-gruppers ställning i det Svenska samhället har förbättrats avsevärt på ett halvt sekel. Men blickar vi ut över Östersjön verkar det nästan som inget alls har hänt. I Länder som Litauen och Polen är det fortfarande svårt att leva som homosexuell. I Litauen går man så långt att man vill beskära yttrandefriheten så att inte någon skulle tala väl om homosexualitet. I Warszawa förbjöd den sittande presidenten, Jaroslaw Kaczynski under sin tid som borgmästare Prideparaden 2005 att överhuvudtaget äga rum, med hänvisning till att det fanns en risk att paraden

kunde "främja en homosexuell livsstil". Det är 1,5 timme till Warszawa med flyg. Tro inte en sekund att liberalismen har segrat där, ens hos våra nära grannar.

Och om ni någon gång besöker Polen fråga gärna om "Radio Maria", svaret kan avslöja en del om religionens roll i politiken och hur den påverkar situationen för homo, bi och transpersoner.

Med min härstamning i Polen och med släkt där har jag sett vilken destruktiv kraft religionen kan ha i politiken. För när religionen blandar sig in med politiken drar den sig inte för att hindra människors fria val, förhindra individuella rättigheter och söka censur för att skydda sig själv.

Likaså förhindrar religionen ofta användandet av preventivmedel och fria aborter, vilket vi sett i södra Afrika där man mitt under aidsspridningen ändå motarbetar kondomer. För religionen, den påverkar: i diktaturen Iran har över 200 homosexuella avrättats sedan början av 1980-talet i religionens namn.

För vissa är inte historien slut som Fukuyama menade.

Vi hade nyligen Europaparlamentsval, i Sverige firade liberalismen stora segrar. Junilistan försvann helt och Vänsterpartiet halverades. Svenskarna ville inte ha en till ja/nej valrörelse och partier med en konstruktiv EU-agenda vann stort. Ser man på stödet för unionen så är det nu en ganska trygg majoritet av Sveriges befolkning som stödjer europeiskt samarbete.

Men blickar man ut över kontinenten är det en helt annan bild man får.

Europa är dominerat av en höger som inte drar sig för samarbete med extremister och gärna flörtar med främlingsfientlighet och unken nationalism. Tro inte att vi har vunnit bara för att de konservativa dominerar i europaparlamentet och inte socialisterna. Konservatismen är inte alltid vår allierade. Sverige framstår i många avseenden som ett öppet land, relativt liberalt – trots vårt enorma skattetryck – men i jämförelse är vi fortfarande relativt ensamma, även i Europa.

För i Europa blåser dessutom en fascistisk vind. I länder som Ungern försöker de nya extremisterna inte ens dölja att de är fascister, öppet attackerar de romer

och klär sig i uniformer, de marscherar taktfast och för tankarna till 40-talet. I Italien har rasismen och främlingsfientligheten flyttat in i finrummet, där förvånas ingen längre någon när romer smutskastas av kända politiker. I Italien sitter Mussolinis barnbarn Alessandra och strider vidare för sin morfars politik. Även i länder som Danmark, Rumänien och Storbritannien ser vi att nationalismen är på frammarsch.

Rör vi oss österut har vi Ryssland som har ställt sig upp ekonomiskt och nu på allvar vill vara med i den storpolitiska leken igen. Men det Ryssland som rest sig är inte det Ryssland vi hoppades på. Nationalism och förtryck av oberoende journalister är numera vardag. Istället för att ordentligt demokratisera samhället har man skapat en semidiktatur med personkult där fria medier förtrycks, oppositionella motarbetas med statens medel och där grannländerna aldrig kan känna sig säkra, fråga någon i Georgien – det är ett år sedan kriget som började under vår förra kongress. Nej, historien är verkligen inte slut, den liberala demokratins seger är inte här än.

Men det är inte bara från högern och religionen som utmaningar väntar oss liberaler. Den finansiella krisen påminner oss om att man från vänsterhåll kommer ifrågasätta marknader, fria kapitalrörelser och andra viktiga fundament i en välfungerande fri marknadsekonomi.

Man brukar säga att det är svårt att lära gamla hundar sitta men det verkar nuförtiden vara ännu svårare för gamla socialister att lära sig läsa sin historia. I Venezuela ser vi det som socialisterna med Hugo Chavez i spetsen proklamerar som “2000-talets socialism”, jag kommer bara att tänka på Stalins program “socialismen i vår tid” när jag hör det – och jag ser bara ännu ett exempel, ännu en upprepning på vad som händer i socialismens spår:

Förtryck, maktfullkomlighet och ett åsidosättande av alla demokratiska principer. Medan vänstern gottar sig i den ekonomiska krisen eftersom den ser kapitalismens påstådda undergång så förstår vi att frågan är mer komplex än så. Men samtidigt måste vi inse att en global marknad inte är något vi kan ta för givet. Denna tid av globalisering, såväl ekonomisk som kulturell behöver inte bli ett slutmål. Vi kan inte luta oss tillbaka tryggt och tro att allt löser sig.

Nu har vi blickat ut över världen en del, låt oss titta hem.

Vilket skydd ska människor i Sverige ha för sitt privatliv och sin kommunikation? Jag vill påminna om en högst central strid som äger rum just nu, även inom den liberala rörelsen. Jag talar givetvis om integritetsfrågan.

Det här är inte bara en fråga för vår generation, det här är en fråga för alla generationer – nu existerande och kommande.

Den är inte helt enkel och ofta är det en fråga om många tekniska detaljer och termer. Men i grunden finns det en viktig liberal frågeställning: vilka rättigheter från insyn har enskilda människor, och vilka skyldigheter har staten att bevara säkerhet och hur ska den här balansakten klaras. Målsättningen måste alltid vara tydlig – undvika en övervakningsstat, för vi är närmare dit än vad man kan ana, redskapen finns.

Vi liberaler kan inte tillåta att mäktiga särintressen greppar statsmakten för att uppnå sina målsättningar. IPRED-lagen är kanske det tydligaste exemplet på detta. Debatten om FRA och Ipred-lagen är långt ifrån över, och det är mitt, erat och vårt uppdrag att se till att inte diskussionen dör inom borgerligheten.

När jag förra året tillsammans med Ung Pirat arrangerade den största demonstrationen mot FRA i Sverige såg man längst fram i demonstrationsledet parollen "Liberaler mot FRA"; låt oss fortsätta vara det och tydligt synas i frågan. Än är det inte försent att se till att den individuella integriteten hamnar högt på den borgerliga agendan. Vad vi även kan se i integritetsdebatten är att partipolitiskt oberoende liberaler och borgerliga flytt alliansen, det är farligt i en tid när opinion i allt större utsträckning inte bara skapas inom partierna. Jag säger då det, liberalismens svåraste utmaningar ligger framför oss, även i Sverige.

Liberaler måste påminna andra, men kanske främst oss själva om att allt inte är vunnet än och att de vinster som liberalism, demokrati och marknadsekonomi gjort under de senaste århundradena snabbt kan rullas tillbaka om det vill sig riktigt illa.

Vi kanske har en liten roll att spela i det här, Vi medlemmar i Liberala Ungdomsförbundet. Men vi kan konsten som ingen annan att visa på den koppling som finns mellan ekonomisk frihet och den individuella friheten, vi brinner för våra frågor och släpper inte ämnen bara för att de impopulära eller anses för idealistiska.

Vi har protesterat mot förtrycket i Iran, odemokratiska regimer som Belarus, Kuba och Kina, arbetat för flyktingars rättigheter och fri förlighet men även ett öppet och liberalt Europa. Till skillnad från många andra politiska rörelser har vi en historia att vara stolta över.

Folkpartiet: Jag hoppas dessutom att vi tillsammans kan påverka, hjälpa och stödja Folkpartiet för att se till att liberalismen hålls levande där. Vi kan med stolthet se på en rad områden där vi tillsammans har utträttat stordåd, inte bara för Sverige och det är viktigt att vi i ungdomsförbundet tar till vara på de många radikala och kämpande delarna av Folkpartiet såväl i Uddevalla som Nässjö eller Gävle. Vi kan och ska påverka och bli en central del av Folkpartiet Liberalerna inför nästa års val. Dessutom ska vi ha kul när vi gör det här tillsammans.

Glöm inte att det finns många strider, såväl innanför som utanför Sverige som vi liberaler inte får ge upp, för det är våra strider att utkämpa, ingen kommer göra det åt oss. Våra största segrar ligger fortfarande framför oss.

Taggar

2000-tal, 2009, Folkpartiet Liberalerna, Installationstal, Liberalerna, Man, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/adam-cwejman-installationstal-vid-valet-till-ordforande-i-luf>